

Ročník XXIX

V Praze, 25. října 1895

Číslo 50 (1479)

Jakoby kámen do vody zahodil

Napsala Maja Z.

(Pokračování) P. O. HVEZDOSLAVA

V té chvíli, kdy se všichni sklonili, Anna zahlédla za jejich skupinou úzký, bílý pruh v černém ohraničení, bílou vestu Jiřího. I modré šaty z tuhého moirée jakoby se byly kmítly, ale těch už ani nerozpoznávala.

V tom vyrušil ji pán, kterého Krouský pojmenoval Tirmanem, a nabídl ji rámě, chtěje ji uvést ke stolu.

Jídlna rozdělena byla širokou, otevřenou záclonou ve dva díly. I stoly byly rozestaveny pro dvojí společnost. Do pozadí s velikou obrádkostí usedali starší, do přední části s veselým žvátláním a škádlivými, bezvýznamnými slovy mládež.

Anna napisto čekala, že Jiří aspoň nyní bude se moci odtrhnout a že přijde k ní.

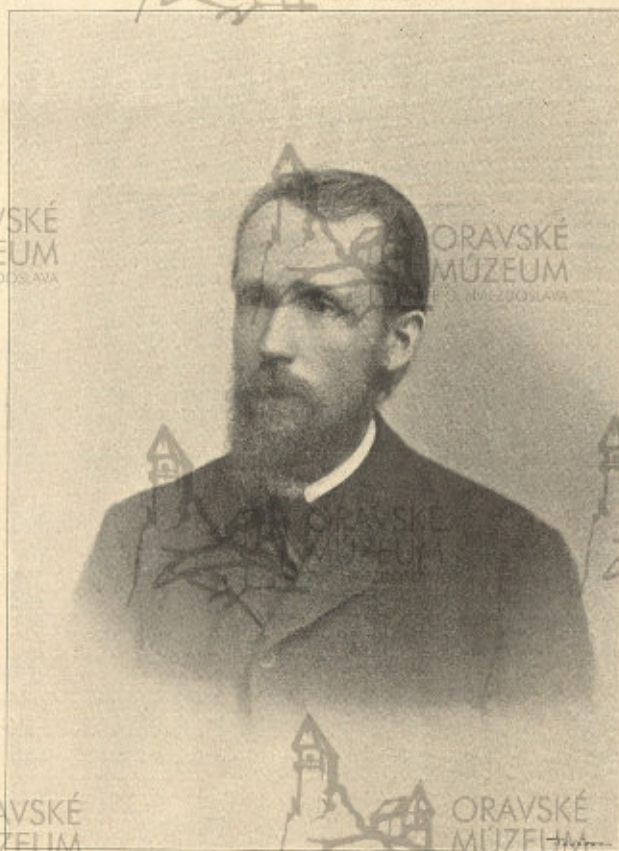
On stačil váhavě a nerozhodně ve dveřích.

»Prosím, doveďte mě ke stolu!« ozvala se za ním Helena v lehkém, nedbalém tónu dámy velkého světa, a odvedla jej do jídelny pro mládež.

Jeho ženu dráždila držá její odvahy, a v strnutí, které mu přichut zloby, dívala se za nimi.

Helena působila na ni dojmem zkušené smyslnosti. Líná její chůze a dlouhé, hýbavé kroky, při nichž se houpala v bocích a prohýbala v pasu, ji naplňovaly odporem.

»Dovolíte svého chotě? Ze? Budete patřiti aspoň

JOSEF V. SLÁDEK.

K padesátým jeho narozeninám.

(Fotografie Jos. Fiedlera v Praze.)

na chvíli zcela nám!« řekla Anna paní domu hlasem nejaskavějším. Chtěla ji patrně pomoci z rozpaků.

Anna zbledla a do očí se jí draly slzy. Vycítila tak tupný úmysl domácí paní a tím více byla pokořena. Styděla se za sebe i za muže. Chápala, že mladému jejímu chotě bude volněji tam vedle, než zde, mezi staršími muži, převyšujícími jej zkušeností a postavením.

Dnes poprvé přišla ta dávno obávaná, hrozná ji stota. Chyběla. Neměla Jiřímu povolit. Byl to omyl neopravitelný, omyl vzíti si muže věkem mladšího. A všechny dávno zažehnané úvahy a pochyby a muka před rozhodnutím ožily opět a stály tu seřaděny v jeden šik a útočily znova, mocnější než dříve.

Dnes poprvé uctila Anna, před čim dříve oči zavírala, že rozdíl ten vidí i ostatní, že následky té nesrovnalosti budou přicházet po sobě všude a ve všem.

To byl začátek.

Ruce se jí při jídle zrádně trásl. Musila sebrat všechnu sílu, neměla-li se státi směšnou.

Rozhovořila se, chtěla být vtipnou, mluvila i smála se nápadně hlasitě, ba i na koketní pohledy svého protějšku, které by ji byly jindy urážely, odpovídala zdvořilým úsměvem.

Její soused Tirman, milionář a obzvláštní ctitel lehkého genu v operettě, s krásnou hlavou aristokrata na silném krku a nedbale pohrdavého chování, koncertně

na talíři rozkládal humr, kletky a vysvětloval Anně neomalenými výrazy, kolik tučtů uštic sní na posezení, a sám, sám že je otvírá (při tom mdlé, mleké jeho oko, nikdy neozařené myšlenkou, pozvedlo se k Anně), v kterém kolisti jsou nejlepší mušle, jak se jedí ve Francii a jak v Anglii.

Anna chtěla si uvědomit, co povídá, ale zachytila jen jednotlivá slova.

Viděla pouze bílé jeho ruce s pečlivě péstovanými, rýžovými nehty.

«Slyšela jste poslední provedení Beethova nová koncertu?», opíjala se domácí paní. Ale perykavěji odpovědi řekla s neuzdravěnou určitostí: «Něco tak špatně nastudovaného jsem dosud neslyšela!»

«Ale, milostivá paní, považte, jak málo času měli k nastudování!», bránil kolleky jeden hudebník.

«Tím spíše měli provedení odložit!», řekla paní domu svým úsečným způsobem. Tón tento nestrpěl odmluvy, jako nic, co usoudila.

Mluvil určitě, jasně a stručně.

Hovořila o umění všech oborů a se zdánlivou převahou sama kritizovala.

Anna věděla, že je veřejně činná lidomilka, že oba, ona i její muž, se zcela zasvěcují dobročinnosti, ale tázala se sama sebe, nedělala-li to vše spíše z nudy, nežli z vnitřní nutnosti soucitu.

«Jste-li tak tuze přísná, milostivá paní, neodvážím se nikterak trápit vás svým vrzáním!», řekl Krouský.

Jemu tedy patřilo pouzdro perleti vykládané.

«Uh, vám lze přece odpustit, co se umělci z povolaní odpustit nesmí!», protestovala domácí paní. «Nesprostitují vás nijak závazku.»

«Snad uslyšíme i vás, milostpaní?», obrátil se k Anně Tírman. «Mohla byste nám něco zazpívat. Neco parádního. Kuplet z Nitouche ku příkladu. Ten... eh... víte, ten, který jste zpívala při banketu v důvěrném kroužku, tenkrát...»

Řeč svou provázel luskáním prstů a protahoval každé slovo v vědomí důležitosti i správného úsudku o umění a všem, co se ho týkalo. Udával tón v této společnosti a ze všech Anniných rolí, pomíjeje básu a Tírman, za nejlepší výkon pokládal kuplet, odhrnováčku, kterou ve veselé společnosti již jednou musela Anna zazpívat.

«Nechci svých hostů zneužívat!», pravila domácí paní tónem, který byl zároveň vyzváním.

«Ráda bych to zkusila,» odpověděla Anna, «ale vím, že to dnes nepůjde. Nepřemohu katarh!»

Mluvil upřímně. Ráda by byla zpívala. Cítila, jak by se jí tím ulevilo. Všechnu bolest a zoufalost dnešního večera byla by vyzpívala, a pak věřila, že by zpěvem svým musela probudit jiného, sobě ho navrátit.

Ve vedlejší jídelně zazněl výbuch smíchu. Nebylo to upřímné zasmání, ale tak bez příčiny, křiklavé a chladné.

Najednou stáhl někdo záclonu v jídelně pro mládež a tím ji zcela oddělil od druhé.

«Ach, co pak to je, co pak je to?», řekla podrážděná paní domu a povstala. Když chtěla rozhrnout oponu, nepodařilo se jí to. Někdo ji držel. Nový výbuch smíchu zazněl.

«Mám tam své svěřenky! Musím vědět, co se děje!», řekla paní.

«Nechceme být věčně pod dohledem!», odpověděl ostrý divů hlasem.

«Milostpaní, protestujte, máte tam muže! Ostatní jsou svobodní!», pronesl Tírman.

«Pojďte, půjdeme druhou stranou, překvapíme je!», řekla domácí paní a vzala Annu za ruku.

«Oh, přejte jim toho!», namítala Anna, směje se hodně hlasitě. Ale hned cítila, jaký je to nepřírozený smích, jak je vynucený a jak je všem jasna její přetvářka. Smích vedle bouřil dále.

Paní Krouská, taťka jedné z mladších dívek, dotkla se lehce lokte svého muže.

«Prosím tě, jdi se tam podívat; ti hoši si tam přišli mnoho dovolují!», pronesla tiše.

Anna stýdla. Mezi těmi hochy byl její muž... Domácí paní vyběhla zatím hosty, aby vešli do vedlejších pokojů pit čistou kávu.

Jakmile rozhrnula oponu, hustý štiplavý kouř cigaretový jí přivítal. Dámy už kourily.

«Ale koho pak tohle napadlo?», kárala je domácí paní.

«To Helena! To Helena, to ona to chtěla!», volaly slečny.

«Ale, Heloušku, proč pak ne v zadu v salónek? Vždyť jsou zde dámy, které nekouří, ba ani kouř nesnesou.»

Anna stanula na prahu a rozkašlala se. Nevešla. Co uviděla, muselo ji zadržet.

Na malém divanu, v rohu pokoje, v tak ledabylé póze, jaké se užívá na jevišti k vyjádření smelosti polosvěta, s hlavou nachýlenou na zad, spočívala Helena.

Uzky vodorovný proužek modravého kouře propouštěla polusevěnými rty. Oči přivírala jako v polosněti a protáhla se jako kočka, lině a dlouze. Chlupí jejího nosku bylo široce rozevířeno.

Odhodila cigaretu, vědouce, že je pozorována, a podávala jímku novou, aby ji zapálila.

«Nebudu pít kávu, nesnesu tolik kouře!», omluvila se Anna hostitelce a aby měla důvod vzdáliti se, řekla: «Pojďme, přemluvíme pana doktora, aby něco zahrál!»

Sly.

U klavíru seděl skladatel podřízeného významu a mračil se.

Starší dámy přišly také do salonu a posedly na křesla i na pohovky se škrobeností, s jakou usedají v nějaké dvorní scéně choristky — jakoby jim v kolenách pára pomalu ohýbal, skoro do taktu — oblečené v drahé šaty divadelního inventáře, ušité stejné dřevěně, se spoustou tvrdých zlatých port.

Skladatel hrál Lisztu akademicky a podivuhodně správně, ale duše, které postrádal sám, v tom nebylo.

Když dohrál, domácí paní mu roztomile podekovala a druží vykřikovali:

«Skvostně! Překrásně! Liszt? Liszt, že? Čistý Liszt?»

Pak přemluvil Krouského, ať teprve tehdy, když skladatel slíbí, že odejde do posledního salůnku.

Doktor přehrál sotva několik taktů a pot se mu již lil s čela. Udřel se fysicky, ale jinak hrál dost slušně.

Jeho žena rozěhlila se víc než on. Temné modré její oči s velkou zřetelností a obločky rovného nosku jejího vášnivě se zachvívaly. Dříve vypadala jako opatrná panička, která úzkostlivě zachovávala společenská pravidla. Nyní však láska k muži ozářila její milou tvář.

Bylo vidět, jak si těží a těžce dýchá. Krouský dohrál.

Pochyloval se opakově jako dříve, jenže ještě násilněji; vždyť patřil Krouský jejich společnosti.

«Pan doktor měl být hudebníkem! Pan doktor je virtuos!», překřikovali se všichni navzájem.

Anna tušila, že její všichni doma pomluví, a těšila se vnějšku jeho úspěchu k vůli jeho ženě.

Tato uvěkla v těchto chvílích všem slovům, vši chvále.

Pohlížela muži něžně do očí a táhla mu podstrčila krajkový svůj šátek, aby si jím setřel pot s čela.

Patnáct let byl svojí, jak vypravovala u stola, a jejich poměr byl dosud jako láska milenců.

Při tomto přiznání sevřelo se Anně hrdlo. Její muž, kterého si sotva před několika měsíci vzala, přenechal jí úplně cizí společnosti a ani pohledem o ni nezavíral.

Před očima se jí zamžilo červenou mlhou, jakoby malí mravenci nejprve zvolna a pak

rychleji přebíhali po kolmé ploše, v křídle ji něco stisklo, a položila hlavu na zad. Do očí vtláčilo jí to horké slzy.

«Můj muž pro hrobu žije!», povídala paní Krouská lahodným, šťastným hlasem. «A tu chvíli, která mu po vši práci zbývá, věnuje svému zdokonalení. Hraje přinejmenším doprovázím!», dodala ostychavě.

Anna se podívala na ni zaslzeňma očima. Chtěla položit ruku svou na její, ale oči tomu zabránily. Byl to jen chladný, upjatý, zde obvyklý způsob.

A tu ji napadlo, že za celý večer kromě této bojovně pronesené poznámky nezastavila ani jediného slova, které by se dotklo citu a rozvinulo třeba mírně a jen dotknutím nitro druhého.

Proč právě tyto lidé, tak si blízcí v denním, důvěrném životě, nemohli se zbavit chladného rozmyslu, opatrnosti a střízlivosti?

Proč ani tónem vášnivějším, ani jemně vzpomínkou zastřeným neprozradili svého nitra? Ci nebylo v nich něčeho?

Bylo to jen prázdno, do něhož vyskakovaly herců.

Smutně chladno cítila na všechno, jako se za noci nad úzkým pruhem tmavé, chladné, stojaté vody běhají a houstnou páry.

Dámy mluvily o divadle.

«Musí to být těžké povolání!», řekla silná dáma s nakresleným obočím a křivčivým úsměvem nad ústy. «Pěkně se to kouká na to umění z dálky. Ale ty intriky, jak mi bylo řečeno, a pak ty drahé švadleny! A nikdo by nevěřil, že je i namáhavé i těžké to zpívání. Moje net také zpívá, má krásný hlas... no, pěkně už zpívá.» (při tom zakývala hlavou, jakoby dávala takt; pero se také poslušně trikrát pohybovalo, a ještě chvíli, jakoby čekalo na rozkaz, neutichalo!) «ale k divadlu přece nepůjde. Chuti měla dost. Ale já řekla sestře, totiž její matce: „Nač by chodila k divadlu?“ Nepotřebuje toho, chvála bohu. A pak ty intriky! A pomluvy!»

«Zbohatlá paní domácí!», odhladila ji Anna. Trpělivě mluvala a kývala ochotně, jako pero na hlavě dámy.

Na prahu objevila se Helena.

Napjatě, tázavě pohledy obou žen narazily na sebe.

Anna se šlíp vztáženou, se sevřenými rty pátala v Helenině tváři.

Helena se usmívala svým ironickým úsměvem, jako hloupý člověk, který nedovede zakrýt svého vítězství. Koučky jejích rtů byly staženy, a v přivřených očích zeleňaly se cosi zabýsklo jako hád po suchopáru.

Šla svým vládním, pohodlným krokem. U zrcadla stoputa, kradmo se na sebe podívala, pak se obrátila do předu, vyhoupla na špičky a rychle změnila celou svou postavu ve skle, zvolna sklouzla na paty a oběma rukama nádechala nad čelem vlny.

V patách za ní přišel mladík (ten nahnědlý jako pražený polévka) a jeho modré, skleněné, potočené oči div jí nevyplýly.

Přistoupil a koktavě spustil:

«Ale prrrrosím o vysvětlení! To není a není prrrrada. Kdo to o mně prrrravil, nesmírně lhal!»

Každé »r« zahrálo jako když pytel velikých ořechů přesype, nebo jako ruční vozík po špatném dlaždění.

Dlouhý jeho očí ohyb, nápadně zrudl.

Helena pohlédla na něj laskavě a něžně, popletla jej ještě více a přitáhla se k němu zády.

Ubohá ovce se div nerozplakala, když od něho bez odpovědi odešla.

(Pokračování.)

J. V. SLÁDKOVI

ke dni 27. října 1895.

Ty pravá duše česká,
hned tvrdá a hned měkká,
ne, neřeknu, že tleská
Tvé písní každý z nás,
neb co Tvé duši potěší,
té vroucí duši reku,
ten padl by v ní smutně
jak na květ lehký mráz.

Já řeknu spíš, kdo klíčil
z té hořké české hrudy,
kdo tvrdou lehký tyčil
a s vichrem znal se rvát
a čelem stát i mčným,
když o čest šlo, byt chudý,
že každý celým srdcem
a dávno Tě má rád!

Tvé srdce ku lid prahlo
vždy žehem lásky vroucí,
a jemu v srdce sáhlo
vždy prosté slovo Tvé,
a když k nám táhly mraky,
Tys na poplach znal tlouci,
a s Tebou národ vzkriknul
to vzdorné Tvoje: Né!

Jen k předu! plný plamů,
jsi volal lidu v boji
a masce, lži a klamu
jsi hřimal: Nevěřím!
A mrtvým: Spěte, tiše!
a raněným: Čas hoj!
a zemi své: I slední
jsem krve kapkou tvým!

A časy zatím létly
a padesát tu roků,
a v srdci nedokvetly
Ti růže poslední;
Tvá píseň hrdá, mužná
jde lidu Tvému v boku,
a na těch děti českých
se slova Tvoje chvilí.

Ó, kéž ti sudbou přáno,
Ty duše, jakých málo,
zít spásné české ráno
jak zlatí českou pláň,
a vše, co v písní toužil,
a vše, co se Ti zdálo,
když v blahých dumách sklonil
jsi do svých dlaní skrán!

Do mramorové desky
lid píše jméno Tvoje,
své lásky vděčné blesky,
a vítězný až zpěv
se rozhlolí v Čechách
a lid kol půjde z boje:
on před ním k zemi skloní
svou starou korunu!

Ant. Klášterský.

Skleník.

Napsal Karel V. Rais.

(Pokračování.)

Dnes již sotva plác zdržovala a jen
jen ze bolestné nevolala: »Ne-
hánvej se na mne, že nejsem ta-
ková, abyš se mnou byli spo-
kojeni!«

Když se s ní odpoledne loučil,
povídal jen: »Mám zlost na ty zdejší lidi!«

»Ale vždyť jsme jim nic neudělali!« zvo-
lala. »Snad že ten skleník nemám a jsem jen
chudá.«

Pokrčil rameny a řekl: »Co máme s nimi
dělat!«

Odešel, nepověděl jí, že maminka přiběhla
za ním na pole a ptala se: »I hochu, tak ti
u nás byla mášlák a vypravovala, že slyšela,
že k vám žádný na tu návštěvu nepůjde. Zů-
stala jsem zrovna celá bez sebe! Vždyť nejši-
ze žádného špatného rodu a jsi tadyhle po-
jezdňm! Vidíš, povídala jsem ti, abyste si ten
skleník koupili, ale ty neposlechněš. Tu máš,
přinesla jsem ti ten přidánek — a tajně po-
dávala mu zas ty smačkané papírky.«

Zarděl se a všecku sílu sbíral, aby ne-
vybuchl.

»Maminko, prosím vás, nezapte mne,«
řekl trpce. »A už vám zas někdo něco tako-
vého přinese, jen mi rekněte, že jsme pro
nikoho navkazovali a vzkazovat nebudem!«

»Ale jsi ty paličák!« povídala vyčítavě.
»Co pak ti nebude hanba, když o tom každý
bude takhle mluvit? Nic to není platno —
aspoň Gustynka by z toho měla mít rozum.«

Mrzutě mávl rukou.

»Byl jsem taky mezi ledajakými pány, ale
takovou chloubu jako u těch (a pohodil hlavou
směrem k Bělci) jsem neviděl nikde. Když jsem
byl kluk, říkal jsem jim: Pochválen Pán Ježíš
Kristus! a, pani kmotr, nebo nejvš, pani Da-
hufanová, teď, Ruku Hořm, milostpaní a ještě
se naparují, je to —«

»Prosím tě, hochu, jenom nic neříkej, aby
ti nedělali zle! Vidíš, ono jsi i naše přátelstvo
o tom povídá a vyšklibá se, jaké jste panstvo!«
vypravovala zarmoucená.

»Ať jsou bez starosti — nepřijdem k nim
pro nic!« —

Panímáma odcházela k Podhájí tuze se-
hmu, všechna sklíčena.

Pojezdň dobře věděl, že bělečské panstvo
chce jej i ženu jeho pokorit, přede všemi zdejší-
mi lidmi ukázat, že se honoraci rovnat ne-
mohou.

Znal, že jsou to lidičky malicherní, prázdní,
na svých pár groši strašně hrdí, že nezaslu-
hují, aby si jich všiml; ale přece jen se zlobil.
Byl také zdejší.

Vyhýbal se kde komu, aby nepocítil ně-
jakého úsklebu; už se mu zdálo, že i v očích
lidí, na panském pracujících, vidí výsměch. —

Když téhož dne odpoledne nádennice přišla
umývat, paní pojezdň sotva mluvila a jen
upřeně hleděla na lidoprázdny dvůr.

Tetka pořád a všelijak začínala, ale pa-
nička stále jen: ano, ne!

Konečně se nádennice tlisně otázala:
»Snad, milostpaníčko, nejsou stonavy?«

»I nejsem, buďte bez starosti!«

»Jenom nezapíraj, vždyť to vidím! A snad
si to, pro Pánaboha, neberou, že sem ta
zdejší honorace nejde. Nevědiano — pro jejich
skleníky!«

Paní pojezdň se obrátila a mračivě hle-
děla na nádvornici.

»Někdo něco říkal?« ptala se užasle.

»Jne — i ne — ale to vědí, milostpaníčko,
lidé hned všechno vidí, pomlouvají a šklibí se —«

»Ufře si ruce, donesete mi psaní,« paní
vpadla jí do řeči.

»S radostí, milostpaníčko, jen si skočím
pro šátek a pro zástěru!«

Paní pojezdň již několikrát měla dopis
v ruce, ale vždy jej zas uložila; nejen že ne-
chtěla rodičům obléžovat novými starostmi, ale
ta skleníková záležitost počala v ní buditi
vzdor.

»Jakže — to by nás trápilo, že mezi ná-
bytkem nemám také skleník?« myslívala si
v klidných chvílích smutky. »Jen lidé, jejichž
svět sahá tamto k nejbližším vrškům, mohou
mít takové starosti. Dobře po knihovně se
nikdo neshání!«

Poznávala ovšem, že skleník není v Bělci
jen kusem nábytku, že jest důkazem jistého
stupně zámožnosti, vznešenosti, ano i po-
kročlosti.

Snad kdyby bývala sama, byla by si ne-
všimla, nebo by se byla zasmála a hlavičku
vzdorně zdvihla; ale byla Karlovou oddanou
ženou!

Pochopovala, proč on se poměrům zdejší-
m poddává, proč jej chování zdejších lidíček

dráždí; tušila také, že jí ani o všem nepoví,
že jen sám se mrzí.

Ale po dnešním jeho rozčervení a zvláště
nyní vidouc, že cizí oči příliš směle počínají
se dívat do mladé domácnosti, rozhodla se,
že psaní pošle.

A poslala.

Za odpoledne, strávené v polích, hlavní
mrzutost Karlova opět se utišila.

Spocen chodě po strništích, uvažoval již
klidněji a litoval, že byl v poledne tak nevrlý.
A napadlo mu: Což kdybys si byl vzal tu
Málunku? Snad by k nám běhali, napovídali
by toho až běda, velebili by — ale za to
jindy bylo by u nás ticho, neveselo...

Večer přišel s úměvem a vyzval Gustynku
na procházku chláchem, vypravoval jí o své
denní práci, kde všude běhal, kolik svazů, jak
se to jen rozsypalo a že již dvě žitná strníška
jsou pocrána.

O skleník nezavádl slovem a také Gusta
se nezmínila.

Když se vrátili, natáhl se na pohovce,
žena vzala knihu a četla hlasitě. Otevřeným
oknem proudil do pokoje vonný chlad a dávaly
se k nim drobné, třepolavé hvězdy. —

Asi po čtrnácti dnech přece jedna »ná-
vštěva« přišla: pan řídící s chotí.

Přivítali jich srdečně, ale o panstvu ostat-
ním nezminili se slovem.

Osudek pojezdň o té návštěvě zněl:
Řídící je vzdelanější než ti ostatní, proto ctili,
že by se nevšimavostí dopustil hrubosti; ovšem
že jest také závislejší než oni a proto na
všecky strany opatrný!

A panička? Budou-li se ostatní na ni
hněvat, usmíří jich tím, že podrobně vypoví,
co u nás viděla i neviděla. —

Pojezdň byl již téměř úplně klidn; tolika-
denní trapné čekání konečně sevsednělo, a
odpor proti nafouklému panstvu přemáhal l-
tostný hněv.

Již se i zasmál, když bělečská honorace
přímou vyzývavě chodívala k večeru podél dvora
na procházku: paní starostová, doktorka, poš-
támistřová, Málinka i Božíčka.

Chodily jako královny a jaký byjný smích
vedly!

Jen pánové Beránek a tajemník s nimi
nechodili — Málinka se na ně rozněvala!
Dala jim na jevo ostrou nelibost, poněvadž
chtěli na výlet pozvat i pojezdň.

Při tom však dobře věděla o každém kroku
obou pánů, a nemyslíla to s tím hněvem snad

Nedokončené dílo. Maloval ANTONI KAMIENSKI.

Kartón, vyznamenaný pochvalným listem na konkurenci výstavě Společnosti pro pěstování výtvarných umění ve Varsavě.

na vždycky. Kudrnatá hlavička její znala, že taková petrvátka časem výborně působí!

Pojezdny vraceje se z polí, běhal zadem dvora, aby se s honoracemi nesetkal a nečetl jim s tváří nové výsměšky. Darmo by dráždily!

Již si i vyčítal, že byl takový bloud a podváděl se zdějším zvykům, proč raději neposlechl ženy, aby od slavnostních návštěv upustili; mohlo být té hořkosti méně a mohli žít tiše, skrytě a spokojeně.

Hned si však řekl. Když se již stalo, stalo se — ale proč bychom se tím dále trádili!

A v takové chvíli byl by paní Gustě rád tisícronásobně odměnil každý svůj krivý pohled.

Sedě jednou v takovém rozmaru při obědě, pozoroval, že žena běhá veseleji a kolem rtů že jí kvete potměšilý úsměv.

»Co pak že jsi tak veselá?« optal se jí srdečně.

Ale v té chvíli se panička rázem zasmušila a oči jí ovlhly.

»Však, Bože,« vyhrkla žalostně, »dlouho-li jsme spolu a již se mne ptáš: Co pak tak veselá?«

Ta výtka byla dobře mířena; padla do srdce a pořádně v něm zašramotila.

»Nezlob se, Gustynko, vždyť víš, co mne dráždilo!« pravil jí vřele.

»Myslíš, že jen tebe? že já jsem neviděla a neslyšela? Nevím, nevím, koho víc!« odpověděla vyčítavě.

»Ti hloupí lidé jsou všim vinni!« huboval nevěda kudy kam.

»Vždyť vím,« usmála se smutně, »ale proč se jim tak tuze poddávat? Takhle by, hochu, u nás nikdy dlouho veselo nebylo — bohatá nejsem —«

»Mlč, prosím tě!« a přitáhnuv ženu k sobě, posadil si ji na klín a mlčky ji hladil.

Náhle se dala do smíchu.

»Poslouchej, Karle, vš-li pak, že už sklenky ani nejsou v módě?«

»Zas už s tím začínáš?« durdil se.

»Nejsou, opravdu nejsou! Já nevím, že mi to dřív nenapadlo — to v těch horách jsem odvykla všmat si takových hlouposť. Poslouchej dobře! V městech jaktěživ nikdo si už skleník do salonu nekoupí, mají ho jen v těch starosvětských domácnostech, jako my doma. A tady s tím tolik dělají!«

Karel mlčel; myslil si: vymlouvej, vymlouvej, trápí tě to, ale chceš, abych já byl spokojen.

»Ty nevěříš? Opravdu! Teď místo skleniček jsou kredence!« vykládala.

»Ale co už na tom?« usmál se trpce.

»To je na tom, že dostaneme takovou kredenci — a krásnou!«

»Od koho?« ptal se překvapen.

»Od tatínka! V několika dnech bude tu!« a vesele jej objala.